

Revisionsrapport

Granskning kommunstyrelsens hantering av konst och konstföremål

Finspångs kommun

Projektledare
Petra Ribba
Konsult

Projektmedarbetare
Gabriel Uhlin
Konsult

Juni/2018

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och Revisionsfråga.....	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Kontrollmål	3
1.5. Metod och avgränsning	3
2. Iakttagelser och bedömningar	4
2.1. Organisation och ansvarsfördelning	4
2.1.1. Bedömning.....	4
2.2. Policy och riktlinjer	5
2.2.1. Bedömning.....	5
2.3. Dokumenterade rutiner.....	5
2.3.1. Bedömning.....	6
2.4. Uppföljning av riktlinjer och rutiner	6
2.4.1. Bedömning.....	6
2.5. Register över konstföremål och konstverk.....	6
2.5.1. Bedömning.....	7
2.6. Inventering och aktualitetshållande.....	7
2.6.1. Bedömning.....	8
2.7. Försäkringsskyddet	8
2.7.1. Bedömning.....	8
3. Bedömningar	9
3.1. Bedömningar mot kontrollmål.....	9
3.2. Rekommendationer.....	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Finspångs kommuns förtroendevalda revisorer granskat kommunstyrelsens hantering avseende konst och konstföremål. Granskningen besvarar följande revisionsfråga: **Utövar kommunstyrelsen en ändamålsenlig styrning, uppföljning och internkontroll över kommunens konstinnehav?**

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den interna kontrollen avseende kommunens konsthantering **inte är fullt ut tillräcklig**. Vår samlade bedömning grundar sig på följande iakttagelser:

- Organisation och ansvarsfördelning är under framtagande.
- Det finns varken policy eller riktlinje för kommunens konstföremål och konstverk. Kommunens målsättning med konsten är medtagen i kulturstrategin.
- Kommunen har inga dokumenterade rutiner för hanteringen, såsom hur konsten hanteras vid in- och utlåning, placering, underhåll, inköp mm.
- Någon genomgående inventering av kommunens konstinnehav har inte gjorts sedan 1980.
- Kommunen har sin konst förtecknad på en lista som togs fram i samband med inventeringen 1980. I samband med en förstudie 2016 började registret att användas på nytt. En inventering har påbörjats 2018 för att aktualisera konstregistret. Utifrån den gjorda inventeringen ska rutiner för hanteringen av konsten tas fram.
- I genomförd stickprovskontroll utav ett slumpmässigt urval har skett av 10 verk. Samtliga verk återfanns på den avdelning som de var registrerade på.
- Det går inte att uttala sig om försäkringsskyddet är tillräckligt då kommunen inte har värderat sitt fullständiga innehav.

Rekommendationer

- Att hantering av konstföremål och konstverk inkluderas i delegationsordningen samt att policydokument eller riktlinjer tas fram och fastslås av nämnden.
- Att kommunstyrelsen säkerställer att det påbörjade arbetet med inventeringen fullföljs samt att dokumenterade rutiner tas fram i anslutning till inventering.
- Att upphandling av nytt system för registerhållning av konstverk fullföljs samt att rutiner för systematiskt inventering och aktualitetshållande av konstregistret tas fram.
- Att kommunens konstinnehav värderas i sin helhet samt att försäkringsbeloppet ses över årligen i samband med förnyelse av försäkring.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunen har ett relativt stort innehav av konstverk och konstföremål. Konsten är förvarad eller utplacerad i kommunens olika lokaler. System och rutiner för uppföljning och kontroll av konstinnehavet är av vikt då enskilda konstföremål kan vara värdefulla samt att konstsamlingen i sin helhet uppgår till betydande ekonomiska som kulturella värden.

Kommunens revisorer har som ett led i sin risk- och väsentlighetsbedömning identifierat detta som ett angeläget granskningsområde.

1.2. Syfte och Revisionsfråga

Utövar Kommunstyrelsen en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll över kommunens konstinnehav?

1.3. Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som revisorerna utgår ifrån vid analys och bedömningar. Revisionskriterier till grund för granskningsinsatsen utgörs av kommunens interna riktlinjer och anvisningar.

1.4. Kontrollmål

För att besvara granskningens revisionsfrågor har följande fem kontrollfrågor varit styrande för granskningen:

- Det finns en organisation och ansvarsfördelning av konstföremål och konstverk.
- Det finns policy och riktlinjer för kommunens konstföremål och konstverk.
- Det finns dokumenterade rutiner för hantering av konstföremål och konstverk.
- Det sker en uppföljning av hur fastställda riktlinjer och rutiner tillämpas.
- Det finns register över alla konstföremål och konstverk.
- Det sker en strukturerad inventering och aktualitetshållande av konstföremål och konstverk.
- Försäkringsskyddet är tillräckligt.

1.5. Metod och avgränsning

Inom ramen för granskningen har fyra intervjuer genomförts med totalt sex personer, dels politiska företrädare samt ansvariga inom förvaltningsorganisationen. Vidare har dokumentgranskning genomförts av genomgång av relevanta styrande och stödjande dokument samt inventarieförteckning. Det har även genomförts en stickprovsinventering utifrån kommunens konst förteckning ett urval av 10 stickprov valts. Vi har valt att avgränsa oss till konst och konstföremål inom kommunhuset samt konstmagasinet.

Granskningen har avgränsats till att omfatta kommunstyrelsen.

2. *Iakttagelser och bedömningar*

2.1. *Organisation och ansvarsfördelning*

Kontrollmål 1

”Det finns en organisation och ansvarsfördelning av konstföremål och konstverk?”

I kommunstyrelsens reglemente, fastställt av kommunfullmäktige 2008-12-17 framgår att kommunstyrelsen har ansvar för kultur och fritid. I det ansvaret ingår:

- ✓ Att förvalta anskaffad egendom för kommunens kulturella verksamhet, såsom samlingar och konstverk
- ✓ Konstnärlig utsmyckning av kommunens byggnader
- ✓ Utsmyckning av offentliga platser och byggnader
- ✓ Besluta om placering av verk som ingår i kommunens konstsamlingar
- ✓ Anskaffa konstverk till kommunens förvaltning

Efter en omorganisation årsskiftet 2017/2018 placerades kulturdelarna under ledningsstabens ansvar. Organisationen för hanteringen av konstföremål och konstverk består av kulturutvecklingschef och kultursamordnare. Kulturutvecklingschef har det yttersta ansvaret för konstföremål och konstverk medan kultursamordnaren har ett operativt ansvar att genomföra kulturstrategin. Det finns även en person visstidsanställd under ett år för att inventera kommunens konstbestånd. Enligt intervjuer är inte ansvarsfördelningen dokumenterad, men den är muntligt uttalad för rollerna. Det pågår ett arbete med att ta fram arbetsbeskrivningar för rollerna kulturutvecklingschef och kultursamordnare som beräknas vara framtagna till sommaren 2018.

Hanteringen av konstföremål och konstverk är inte medtagen i delegationsordning.

Enligt intervjuer med både tjänstemän och politiker har området kring kommunens konst varit eftersatt under en längre tid, men har börjats styras upp sedan omorganisationen.

2.1.1. *Bedömning*

Utifrån ovanstående iakttagelser gör vi bedömningen att kontrollmålet är delvis uppfyllt. Organisation och ansvarsfördelning av konstföremål och konstverk är under framtagning. Vi ser positivt till att arbetsbeskrivningar arbetas fram för att tydliggöra ansvarsfördelningen som idag enbart är muntligt uttalat.

2.2. Policy och riktlinjer

Kontrollmål 2

”Det finns policy och riktlinjer för kommunens konstföremål och konstverk”

Det finns varken policy eller riktlinjer för kommunens konstföremål och konstverk. Där-
emot finns en av kommunfullmäktige antagen kulturstrategi¹ I kulturstrategin anges
nedanstående under rubriken konstformer:

- ✓ Kommunen bör följa den så kallade enprocentregeln för konstnärlig utsmyckning vid nybyggnation och ombyggnation av större mått.
- ✓ Aktörer som är kulturellt verksamma ska erbjudas möjligheter att visa upp frukten av sitt arbete via lokaler, scener eller andra forum.
- ✓ Den kommunalt ägda konsten ska dokumenteras och synliggöras.
- ✓ Mötesplats Rejmyre ska utvecklas med förnyat och tilltaget engagemang.

Enligt intervjuer poängteras att det framförallt arbetas efter punkten: den kommunalt ägda konsten ska dokumenteras och synliggöras. Till sommaren 2018 kommer 50 tavlor ur kommunens konstsamling att visas vid konsthallen Engelska magasinet i Rejmyre.

2.2.1. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser gör vi bedömningen att kontrollmålet är ej uppfyllt. Kommunfullmäktige har antagit en kulturstrategi vilken bland annat redogör för kommunens målsättning med konstföremål och konstverk. Dock anser vi att det bör finnas policy och/eller riktlinjer fastslagna av nämnden rörande kommunens konstföremål och konstverk.

2.3. Dokumenterade rutiner

Kontrollmål 3

”Det finns dokumenterade rutiner för hantering av konstföremål och konstverk?”

Enligt intervjuer finns inga dokumenterade rutiner för hantering av konstföremål och konstverk. Den pågående inventeringen ses som en nystart där inventeringen kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med att ta fram rutiner för exempelvis hantering av in- och utlåning, förvaring, placering, underhåll, inköp mm.

Idag finns inga fastslagna rutiner för hantering av in- och utlåning enligt intervjuer. Placering av konstverken uppges ske utifrån ”en känsla”. Det finns ingen rutin gällande under-

¹ Kulturstrategi för Finspångs kommun, antagen 2014-01-29

håll av konsten, konst som har gått sönder har ställts i magasinet. Enligt uppgifter finns en budget om 60 tkr för inköp och underhåll år 2018. Kommunen har inte sålt något verk som man känner till och eventuella inköp har inte skett organiserat utan av respektive enhet som då belastat enhetens budget.

2.3.1. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser gör vi bedömningen att kontrollmålet är ej uppfyllt. Det finns inga dokumenterande rutiner för hanteringen av konstföremål och konstverk. Dock ser vi positivt till att inventering påbörjats samt att det utifrån den gjorda inventeringen ska tas fram rutiner.

2.4. Uppföljning av riktlinjer och rutiner

Kontrollmål 4

”Det sker en uppföljning av hur fastställda riktlinjer och rutiner tillämpas?”

I kulturstrategin framgår att kulturstrategin ska följas upp eller utvärderas årligen. Det har enligt intervjuer inte gjorts sedan dokumentet antogs 2014. Enligt intervjuer är kulturstrategin under revidering och planeras antas av kommunfullmäktige sommaren 2018. I samband med revideringen har kommunen benchmarkat med andra kommuner (Mjölby, Kinda, Motala, Söderköping samt Norrköping) för att se hur de hanterar system, förvaring, uppmärkning dokumentering mm.

2.4.1. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser gör vi bedömningen att kontrollmålet är ej uppfyllt. Det har inte skett någon uppföljning av hur riktlinjer och rutiner tillämpas.

2.5. Register över konstföremål och konstverk

Kontrollmål 5

”Det finns register över alla konstföremål och konstverk?”

I kulturstrategin framgår att ”den kommunalt ägda konsten ska dokumenteras och synliggöras”. Vi har tagit del av ett Excelldokument som uppges vara det register av kommunens konstföremål och konstverk som finns idag. Registret uppges framförallt vara ett resultat av en inventering som skedde 1980. Registret har också uppdateras sporadiskt sedan dess vid tillfällen då kommunen erhållit diverse konstsamlingar från bland annat Folkets hus och bibliotekets artoteksverksamhet. Verk har även erhållits från landstinget i samband med att sjukhemmen övergick till kommunal regi. Den allmänna uppfattningen är att re-

gistret är utdaterat och ofullständigt. Totalt uppges kommunens samling av konst uppgå till ca 1500 verk det register vi har tagit del av har ca 1200 verk registrerade.

Ett arbete pågår med att köpa in ett system anpassat som register för konstinnehavet. Ett lämpligt system har valts ut utifrån omvärldsbevakning men för tillfället har inköpsprocessen stoppats av kommunens IT-avdelning. IT - avdelningen uppges ange att det utvalda systemet inte passar i kommunens IT-miljö.

I det önskade systemet ska verken registreras med nummer, fotografi av verket, konstnärns namn, verkets titel, år, teknik och material, beskrivning av motiv med sökbara nyckelord, datum när ansvarig senast såg verket, nuvarande placering och tidigare placering. Det finns även utrymme i en textruta för att fylla i övriga kommentarer.

Som ett led i granskningen har en stickprovskontroll av kommunens konst genomförts utifrån det register som finns tillgängligt. Denna genomfördes genom ett slumpmässigt urval från två olika listor i registret som ännu inte reviderats i samband med pågående inventering. Verken som valdes ut genom stickprovet var placerade inom olika delar av kommunhuset samt konstmagasinet. Totalt valdes 10 verk ut för inventering och samtliga 10 verk återfanns på den avdelning de var registrerade på i registret.

2.5.1. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser gör vi bedömningen att kontrollmålet är ej uppfyllt. Det register som finns idag är inte uppdaterat och anses inte ändamålsenligt.

2.6. Inventering och aktualitetshållande

Kontrollmål 6

”Det sker en strukturerad inventering och aktualitetshållande av konstföremål och konstverk”

Ingen genomgripande inventering av kommunens konstinnehav uppges ha genomförts sedan 1980. Enligt intervjuer gjordes en förstudie kring konstarkivet 2016 och registret börjades användas på nytt. Vid tiden för granskningen pågår en ny inventering av innehavet. Enligt intervjuer anställdes en konstinventerare i januari 2018 för att inventera, numrera om, dokumentera och digitalisera kommunens konstsamling. Avstämningen görs mot den befintliga lista som togs fram 1980. Hittills har ca 400 av kommunens 1500 verk inventerats och fotograferats. Samtliga tavlor ges nytt registernummer, fotograferas, märks med kommunvapen och text som tydliggör att den tillhör kommunens samling.

På grund av att inköpsprocessen för det nya registersystemet avstannat registreras alla verk som inventeras på papper enligt en mall som motsvarar gränssnittet i det tilltänkta systemet.

Kommunen har inte köpt in verk från centralt håll under de senaste åren i samma omfattning som under 70- och 80-talet samt att de verk som har köpts in har varit offentlig utsmyckning än ”lös konst” såsom tavlor. Det har förekommit att vissa verksamheter avsatt

en del i sin budget för inköp. Det förekommer även att verk ges som gåvor eller testamenteras till kommunens äldrebonden av de boende. Kommunen har även erhållit diverse konstsamlingar i gåva eller i samband med övertagande av lokaler från bland annat Folkets hus.

Enligt intervjuer kommer konstarkivet rustas upp framöver genom ommålning samt inköp av godkända arkivhyllor.

2.6.1. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser gör vi bedömningen att kontrollmålet är ej uppfyllt. Ingen inventering har gjorts under en längre period. En inventering har påbörjats för att aktualisera det konstregister som finns.

2.7. Försäkringsskyddet

Kontrollmål 7

”Försäkringsskyddet är tillräckligt”

Kommunen har en Fine Art-försäkring för sin konst. Vi har tagit del av försäkringsbrev gällande från 2018-01-01 till 2018-12-31. Försäkringen omfattar permanenta samlingar (Fin Art objekt inkl. objekt utomhus) samt inlånad egendom (ospec. lån och tillfälliga utställningar inklusive transporter). Försäkringsbeloppet är satt till 1 mnkr. Högsta belopp som betalas för ett föremål, par eller set är begränsad till 250 tkr. Det hösta belopp som betalas totalt är försäkringsbeloppet. Det finns ingen självrisk varken gällande permanenta samlingar eller inlånad egendom.

Enligt intervjuer har kommunens konstinnehav inte värderats i sin helhet. Enbart en del av konsten har värderats. Den konst som värderats har värderats för att det funnits misstanke om att den varit värdefull. Det finns inte någon direkt uppfattning om värdet på kommunens konst idag och frågan om en ny värdering har inte varit aktuell den senaste tiden.

2.7.1. Bedömning

Utifrån ovanstående iakttagelser gör vi bedömningen att kontrollmålet ej går att bedöma. Detta grundar vi på att kommunen inte har värderat sitt fullständiga innehav, utifrån det går det inte att uttala sig om försäkringsskyddet är tillräckligt.

3. Bedömningar

3.1. Bedömningar mot kontrollmål

Kontrollmål	Kommentar
<i>Det finns en organisation och ansvarsfördelning av konstföremål och konstverk.</i>	Delvis uppfyllt: Organisation och ansvarsfördelning av konstföremål och konstverk är under framtagning.
<i>Det finns policy och riktlinjer för kommunens konstföremål och konstverk.</i>	Ej uppfyllt: Det finns varken policy eller riktlinjer för kommunens konstföremål och konstverk.
<i>Det finns dokumenterade rutiner för hantering av konstföremål och konstverk.</i>	Ej uppfyllt: Det finns inga dokumenterad rutiner för hanteringen kommunens konstföremål och konstverk.
<i>Det sker en uppföljning av hur fastställda riktlinjer och rutiner tillämpas.</i>	Ej uppfyllt: Det har inte skett någon uppföljning.
<i>Det finns register över alla konstföremål och konstverk.</i>	Ej uppfyllt: Det register som finns är inte uppdaterat och anses inte ändamålsenligt.
<i>Det sker en strukturerad inventering och aktualitetshållande av konstföremål och konstverk.</i>	Ej uppfyllt: ingen inventering har gjorts under en längre period. En inventering har påbörjats för att aktualisera det konstregister som finns.
<i>Försäkringsskyddet är tillräckligt.</i>	Går ej att bedöma utifrån att kommunen inte har värderat sitt fullständiga innehav.

3.2. Rekommendationer

Nedan följer några rekommendationer som syftar till att förbättra kommunstyrelsens hantering av konst och konstföremål.

- Att hantering av konstföremål och konstverk inkluderas i delegationsordningen samt att policydokument eller riktlinjer tas fram och fastslås av nämnden.
- Att kommunstyrelsen säkerställer att det påbörjade arbetet med inventeringen fullföljs samt att dokumenterade rutiner tas fram i anslutning till gjord inventering.
- Att upphandling av nytt system för registerhållning av konstverk fullföljs samt att rutiner för systematiskt inventering och aktualitetshållande av konstregistret tas fram.
- Att kommunens konstinnehav värderas i sin helhet samt att försäkringsbeloppet ses över årligen i samband med förnyelse av försäkring.

2018-06-19

Lars Högberg

Uppdragsledare

Petra Ribba

Projektledare